

**“ИРГЭНИЙ НИСЭХИЙН ҮНДЭСНИЙ ТӨВ” ТӨХХК-ИЙН
2025 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ
ХИЙСЭН АЖЛЫН ТОВЧ ТАЙЛАН**

2026.01.18

Нэг. Зорилго, арга зүй

Иргэний нисэхийн үндэсний төв /ИНУТ/ ТӨХХК-ийн үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ хийж, үнэлэлт, дүгнэлт өгөх, цаашид анхаарч ажиллах асуудлын талаар санал, зөвлөмж боловсруулах замаар яамны удирдлага, албан тушаалтныг холбогдох мэдээллээр хангах зорилгоор энэхүү хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний ажлыг гүйцэтгэлээ.

Төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээнүүдийн хэрэгжилтийг дүгнэхдээ Засгийн газрын 2025 оны 43 дугаар тогтоолоор баталсан “Хяналт-шинжилгээ хийх журам”, “Үнэлгээ хийх журам”, “Байгууллагын үйл ажиллагаа, үр дүнг үнэлж дүгнэх журам”, мөн оны 183 дугаар тогтоолоор баталсан “Хууль тогтоомж, тогтоол, шийдвэрийн биелэлтэд хяналт тавих нийтлэг журам”, 2022 оны 352 дугаар тогтоолоор баталсан “Нээлттэй мэдээллийг ил тод байлгах болон ил тод байдлын шалгуур үзүүлэлт тогтоох, үнэлгээ хийх журам”, Зам, тээврийн сайдын 2025 оны А/310 дугаар тушаалаар баталсан “Зам, тээврийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг, байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ хийж, үнэлж дүгнэх журам”-ыг тус тус үндэслэл болгосон.

Хоёр. Танилцуулга

ИНУТ ТӨХХК-ийн 2025 оны үйл ажиллагааг Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилт, Улсын хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөөний хэрэгжилт, Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт, Сайд, ТНБД-ын тушаалын хэрэгжилт, Нээлттэй мэдээллийн ил тод байдлын үнэлгээ, Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт гэсэн 7 үзүүлэлтээр дүгнэсэн бөгөөд нэгдсэн дүнгээр **78,3%**-тай үнэлэгдлээ.

Эдгээрийг тус тусад нь авч үзвэл:

2.1. МУ-ын Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилт:

Арга хэмжээний тоо	Хэрэгжилтийн явц зорилтот түвшин				Хэрэгжилтийн хувь
	85 хувь буюу түүнээс дээш “үр дүнтэй”	60-84 хувь буюу “үр дүн хүлээгдэж байгаа”	30-59 хувь буюу “үр дүн хангалтгүй”	0-29 хувь буюу “үр дүн гараагүй”	
5	3	-	2	-	72%

2.2. МУ-ын хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөөний хэрэгжилт:

Арга хэмжээний тоо	Хэрэгжилтийн явц зорилтот түвшин				Хэрэгжилтийн хувь
	85 хувь буюу түүнээс дээш “үр дүнтэй”	60-84 хувь буюу “үр дүн хүлээгдэж байгаа”	30-59 хувь буюу “үр дүн хангалтгүй”	0-29 хувь буюу “үр дүн гараагүй”	
6	1	-	5	-	41,7%

2.3. ИНУТ ТӨХХК-ийн 2025 оны Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт:

Нийт	Үүнээс				Хэрэгжилтийн хувь
	100%	Хэрэгжих шатанд	0%	Хугацаа болоогүй	
60	34	26	-	-	90,5

2.4. Сайдын тушаалаар өгсөн үүрэг даалгаврын хэрэгжилт:

Нийт заалт	Үүнээс					Хэрэгжилтийн хувь
	Хэрэгжсэн	Хэрэгжих шатанд	Хэрэгжээгүй	Хугацаа болоогүй	Хүчингүй болсон	
15	10	2	-	1	2	91.7%

2.5. ТНБД-ын тушаалаар өгсөн үүрэг даалгаврын хэрэгжилт:

Нийт заалт	Үүнээс					Хэрэгжилтийн хувь
	Хэрэгжсэн	Хэрэгжих шатанд	Хэрэгжээгүй	Хугацаа болоогүй	Хүчингүй болсон	
3	3	-	-	-	-	100%

2.6. Нээлттэй мэдээллийн ил тод байдлын үнэлгээ:

д/д	Үзүүлэлтийн бүлэг	Үнэлгээ (хувь)
1	Чиг үүрэг, үйл ажиллагааны стратеги, зохион байгуулалтын талаарх мэдээллийн ил тод, нээлттэй байдал	88%
2	Хүний нөөцийн талаарх мэдээллийн ил тод, нээлттэй байдал	77,1%
3	Төсөв, санхүү, худалдан авах ажиллагааны талаарх мэдээллийн ил тод, нээлттэй байдал	83,8%
4	Үзүүлж байгаа үйлчилгээний талаарх ил тод, нээлттэй байдал	79,2%
5	Бусад мэдээллийн ил тод, нээлттэй байдал	91,7%
Дүн		85,5%

2.7. Шилэн дансны хөтлөлтийн үнэлгээ:

Мэдээлэл оруулах тоо	Мэдээлэл оруулсан тоо	Үүнээс:			Гүйцэтгэлийн хувь
		Хугацаандаа	Хоцорсон	Мэдээлээгүй	
178	178	175	3		98.3%

Гурав. Үнэлэлт, дүгнэлт

Төлөвлөлтийн байдал:

ИНҮТ ТӨХХК нь 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулахдаа арга хэмжээнүүдийг хариуцах хэлтэс, албадыг нэр заан тусгаж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээний хүрэх түвшнийг улирлаар хуваан яамны төлөвлөгөөтэй уялдуулан төлөвлөсөн боловч тухайн арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд яам болон ИНЕГ, ИНҮТ-ийн оролцох үүрэг, хариуцлагыг ялгаатай тодорхойлоогүй, өөрийн чиг үүрэгт хамаарах ажлыг бүрэн оруулаагүй байна.

Мөн Засгийн газрын 2025 оны 43 дугаар тогтоолоор “Хяналт-шинжилгээ хийх журам”, “Үнэлгээ хийх журам”, “Байгууллагын үйл ажиллагаа, үр дүнг үнэлж дүгнэх журам” шинэчлэн батлагдсантай холбоотой байгууллагуудын Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний суурь болон зорилтот түвшинг тоо, хувиар илэрхийлж болохуйцаар шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлж, өөрчлөлт оруулах шаардлагатай байна.

Хэрэгжилтийн байдал:

1) ИНҮТ ТӨХХК-ийн үйл ажиллагааг 2025 оны жилийн эцсийн байдлаар Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилт, Улсын хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөөний хэрэгжилт, Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт, Сайд, ТНБД-ын тушаалын хэрэгжилт, Нээлттэй мэдээллийн ил тод байдлын үнэлгээ, Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт гэсэн 7 үзүүлэлтээр дүгнэсэн бөгөөд нэгдсэн дүнгээр **78,3%**-тай байна.

2) Дээрх үзүүлэлтүүдээс Монгол Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт хамгийн бага буюу 41.7%-аар үнэлэгдсэн бөгөөд энэ нь олон нутгийн нисэх буудлуудын хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, ашиглалтыг сайжруулах төслүүд хэрэгжээгүйтэй холбоотой байна.

3) Яам, тээврийн яамнаас 2025 оны 10-11 дүгээр сард яам болон харьяа байгууллагуудын “Хяналт шалгалт болон аудитын тайлангаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилт”-д дотоод аудит хийхэд ИНҮТ ТӨХХК-ийн хэрэгжилт 14% буюу хангалтгүй үнэлэгдсэн байна.

Хяналт шалгалт, аудит, хяналт-шинжилгээ хийсэн байгууллага	Акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн тоо			Хувь
	Нийт	Үүнээс		
		Хэрэгжсэн	Хугацаа болоогүй	
ҮАГ	93	14	-	15%
ЗГХХГ	7	0	-	0%
Нийт	100	14	-	14%

Энэ нь зөвлөмж, албан шаардлагыг бүрэн хэрэгжүүлээгүйгээс гадна хэрэгжилтийг хангах төлөвлөгөөг боловсруулахдаа хэрэгжүүлэх арга хэмжээг оновчтой тодорхойлоогүй, хугацааг бодитой тооцоолоогүй, хариуцах эзэн нь тодорхой бус төлөвлөсөн, хэрэгжилтийг баримтад суурилан тайлагнаагүй, нотлох баримтыг хавсарган ирүүлээгүй, дотоод аудитын асуудал хариуцсан нэгжийн хяналт сул зэргээс шалтгаалсан байна.

4) Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг зорилтуудаар нь авч үзвэл:

Зорилт	Арга хэмжээ	Хэрэгжилтийн хувь
Зорилт 1. ИНД-ээр гэрчилгээжсэн үйлчилгээнд аюулгүй байдал, чанарын удирдлагыг тогтолцоог үр нөлөөтэйгөөр хэрэгжүүлэх сайжруулна.	7	95.8%
Зорилт 2. Олон улсын иргэний нисэхийн байгууллагаас тавигдсан стандарт шаардлагад нийцүүлэн агаарын нивигацийн үйлчилгээний аюулгүй, үр ашигтай, хүртээмжтэй байдлыг хангана.	12	96%
Зорилт 3. Олон улсын туршлага, чиг хандлагатай уялдуулан нисэх буудлын үйл ажиллагааг хангана.	12	80.8%
Зорилт 4. Олон улсын иргэний нисэхийн байгууллагаас тавигдсан стандарт шаардлагад нийцсэн иргэний нисэхийн аюулгүйн хамгаалалтын үйл ажиллагааг хангана.	3	98.3%
Зорилт 5. Олон улсын иргэний нисэхийн байгууллагуудтай хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.	10	78.8%
Зорилт 6. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангаж, компанийн засаглал, хүний нөөцийн удирдлагыг оновчтой хэрэгжүүлж, хөдөлмөрийн бүтээмжийг дээшлүүлнэ.	12	98.3%
Зорилт 7. Санхүүгийн ил тод байдлыг хангаж, компанийн санхүүг үр ашигтай удирдан зохион байгуулна.	4	93.2%
Нийт		90,5%

5) 2025 оны эхний хагас жилийн үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж өгсөн зөвлөмжүүдээс дараах зөвлөмжүүдийн хэрэгжилт хангалтгүй хэвээр байна. Үүнд:

- Бүсийн нислэгийн хөдөлгөөний төвийн барилгын ажлыг дуусгаж, ашиглалтад оруулах, “Дэлүүн болдог” нисэх буудлын барилгын ажил, “Өлгий” нисэх буудлын өргөтгөлийн барилгын ажлыг хэрэгжүүлэх, “Буянт-Ухаа” олон улсын нисэх буудлыг түшиглэн хүмүүнлэгийн тусламжийн төв, сургалтын төв байгуулах, “Чингис хаан” олон улсын нисэх буудлыг өргөтгөх, “Шатахуун хангамжийн байгууламж”, “Airport hotel”, “Отгонтэнгэр”, Буйр нуур “4С” ангилал бүхий нисэх буудал байгуулах ажлыг эхлүүлэх зэрэг бүтээн байгуулалтын ажлуудыг төлөвлөсөн хугацаанд багтаан дуусгах;
- Өмнө батлагдсан хөдөлмөрийн дотоод журам, цалин хөлсний журам зэрэг гүйцэтгэх удирдлагын үйл ажиллагааны болон компанийн засаглалын дотоод журмуудыг компанийн дүрмийн дагуу Төлөөлөн удирдах зөвлөлөөр хэлэлцүүлж батлуулах;
- Байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд хийгдсэн аудит шалгалтын зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө батлан хэрэгжүүлж ажиллах, Өр авлагыг барагдуулах, санхүүгийн сахилга батыг сайжруулахад анхаарч хяналтыг сайжруулах;
- Бүтэц, зохион байгуулалт өөрчлөгдсөн болон хяналт-шинжилгээний журамд өөрчлөлт орсонтой холбогдуулан Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг шинэчлэх;

Дөрөв. Санал, зөвлөмж

1. Олон улсын туршлага, чиг хандлагатай уялдуулан нисэх буудлын үйл ажиллагааг хангах зорилтын хүрээнд бодлогын бичиг баримтуудад туссан төсөл арга хэмжээ, ялангуяа нисэх буудлуудын бүтээн байгуулалтын ажлыг 2026 оны Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд бүрэн тусган хэрэгжүүлж ажиллах;
2. “ИНҮТ” ТӨХХК-ийн бизнес төлөвлөгөө, хөдөлмөрийн дотоод журам, цалин хөлсний журам зэрэг гүйцэтгэх удирдлагын үйл ажиллагааны болон компанийн засаглалын дотоод журмуудыг компанийн дүрмийн дагуу Төлөөлөн удирдах зөвлөлөөр хэлэлцүүлж батлуулах зэрэг санхүүжилт шаардахгүй хэрэгжүүлэх боломжтой ажлуудыг яаралтай дуусгах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах;
3. Он дамжсан, хугацаа хэтэрсэн өр авлагыг барагдуулах, санхүүгийн сахилга батыг сайжруулахад анхаарч хяналтыг сайжруулах, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг яаралтай батлан хугацаанд нь бүрэн хэрэгжүүлж ажиллах;
4. Байгууллагын эрсдлийг тодорхойлж, эрсдлийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө батлан хэрэгжүүлж ажиллах;
5. ИНҮТ ТӨХХК-ийн үйл ажиллагаанд эрх бүхий байгууллагаас хийсэн хяналт шалгалт, аудит, хяналт-шинжилгээний тайланг дотоод аудитын нэгж хүлээн авч, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө гарган хяналт тавьж ажиллах, хэрэгжилтийг холбогдох байгууллагуудад тогтоосон хугацаанд нотлох баримт материалын хамт бүрэн тайлагнаж хэвших;
6. 2026 оны Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулахдаа дараах зүйлсийн анхаарах. Үүнд:
 - Тухайн арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд ИНБЗГ болон ИНЕГ, ИНҮТ болон бусад харьяа байгууллага, компаниудын оролцох үүрэг, хариуцлагыг ялгаатай тодорхойлж, хэрэгжүүлэх хугацааг уялдуулах.
 - Суурь болон зорилтот түвшинг тоо, хувиар илэрхийлж болохуйцаар шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлж, улирал бүрээр хүрэх боломжтой, бодитойгоор төлөвлөх.

СХШУДАГ

**“ИРГЭНИЙ НИСЭХИЙН ҮНДЭСНИЙ ТӨВ” ТӨХХК-ИЙН
2025 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ХИЙСЭН
ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГДСЭН ДҮН**

№	Хяналтад байх арга хэмжээ	2025 онд төлөвлөсөн нийт арга хэмжээ	Тухайн улиралд төлөвлөсөн арга хэмжээ	Хэрэгжилтийн хувь	Жинлэсэн хувь
1	Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилт	7	7	72	20
2	Монгол Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт	6	6	41.7	20
3	Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт	60	60	90.5	20
4	Сайдын тушаалын хэрэгжилт	87	55	90.9	10
5	ТНБД-ын тушаал	3	3	100	10
6	Нээлттэй мэдээллийн ил тод байдлын үнэлгээ	45	45	85.5	10
7	Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	178	178	98.3	10
Нийт				78.3	